

Aanvullend onderzoek

Huismus
Gierzwaluw
Vleermuizen

Sint Remigiusstraat 2 Weerselo

In het kader van de Wet natuurbescherming

Colofon

Aanvullend onderzoek

Huismus, Gierzwaluw, Vleermuizen

Sint Remigiusstraat 2, Weerselo

Auteur:	Evert Ruiter
Opdrachtgever:	BJZ.nu Twentepoort Oost 16a 7609 RG Almelo
Opdrachtnemer:	Alcedo Natuurprojecten Cornelis Houtmanstraat 10 8023 EA Weerselo
Contactpersoon:	Evert Ruiter, info@alcedo-natuurprojecten.nl
Uitvoer onderzoek:	Henk Mellema
Projectcode:	2021 – 026
Rapportcode:	2021 - 046
Datum:	22.09.2021
Collegiale toets:	Henk Mellema
Status:	CONCEPT 1

2

Te citeren als: *Ruiter E.J. 2021. Aanvullend onderzoek huismus, gierzwaluw, vleermuizen. Sint Remigiusstraat 2 Weerselo. Alcedo Natuurprojecten rapport 2021 – 046. In opdracht van: BJZ.nu*

Alcedo Natuurprojecten heeft dit rapport opgesteld in opdracht van BJZ.nu. Daarmee is dit rapport eigendom van bovengenoemde opdrachtgever. Niets uit deze rapportage mag worden vermenigvuldigd en/of openbaar gemaakt door middel van druk, microfilm, fotokopie, of welke andere wijze dan ook zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de opdrachtgever en Alcedo Natuurprojecten. Het is ook niet toegestaan dit rapport zonder toestemming te gebruiken voor enig ander werk dan waarvoor dit product is ontwikkeld.

Alcedo Natuurprojecten is niet aansprakelijk voor gevolgschade of schade welke voortvloeit uit toepassingen van resultaten van werkzaamheden of andere gegevens verkregen van Alcedo Natuurprojecten; opdrachtgever vrijwaart Alcedo Natuurprojecten van aanspraken van derden in verband met deze toepassing.

Inhoudsopgave

1.	Inleiding	4
1.1	Aanleiding	4
1.2	Doel	4
1.3	Leeswijzer	4
2.	Werkwijze en inspanning	5
2.1	Huismus	5
2.2	Gierzwaluw	6
2.3.	Vleermuizen	6
2.7	Volledigheid inventarisatie	7
3.	Omschrijving plangebied	8
4.	Resultaten	10
5.	Conclusies en aanbevelingen	12
5.1	Conclusies	12
5.2	Aanbevelingen	13
6.	Geraadpleegde Bronnen	14
Bijlage 1.	Foto-impressie plangebied	15
Bijlage 2.	Wettelijk kader	16

1. Inleiding

1.1. Aanleiding

De initiatiefnemer is voornemens om aan de Sint Remigiusstraat 2 te Weerselo een bestaande woning af te breken om ter plekke plaats te maken voor nieuwbouw. Na het uitvoeren van een quickscan flora en fauna¹ is vast komen te staan dat niet kan worden uitgesloten dat er ter plaatse mogelijk huismussen, gierzwaluwen en vleermuizen aanwezig zijn die de huidige bebouwing benutten als vaste verblijfplaats of jaarrond beschermde broedplaats.

BJZ.nu heeft het ecologisch adviesbureau Alcedo Natuurprojecten uit Weerselo benaderd met de vraag een aanvullend onderzoek volgens kennisdocumenten huismus en gierzwaluwen en vleermuisprotocol 2021 uit te voeren. Alcedo Natuurprojecten heeft dit onderzoek in de periode maart tot en met september 2021 uitgevoerd. Deze rapportage is een weerslag van de behaalde resultaten van dit onderzoek.

1.2. Doel

Met behulp van dit onderzoek worden de volgende vragen beantwoord:

- Wordt het woonhuis gebruikt als vaste broedplaats voor huismussen;
- Wordt het woonhuis gebruikt als vaste broedplaats voor gierzwaluwen;
- Wordt het woonhuis gebruikt als vaste verblijfplaats voor vleermuizen;
- Is het woonhuis een belangrijke schakel in een vliegroute voor vleermuizen;
- Is de tuin van het woonhuis een belangrijk foerageergebied voor vleermuizen.

4

1.3. Leeswijzer

In hoofdstuk 2 worden de werkwijze en onderzoeksinspanning beschreven welke zijn geleverd per soort of soortgroep, hoofdstuk 3 geeft een beschrijving van de onderzochte locatie, daarna wordt in hoofdstuk 4 het resultaat van dit onderzoek per soort of soortgroep besproken en toegelicht, vervolgens worden in hoofdstuk 5 de conclusies gepresenteerd en aanbevelingen gedaan voor eventueel te nemen vervolgstappen. Ten slotte staat in hoofdstuk 6 welke bronnen er zijn geraadpleegd. De bijlagen bevatten een foto-overzicht van de onderzochte locatie en een beknopte omschrijving van het wettelijk kader waarbinnen dit onderzoek is verricht.

¹ Ruiter E.J. 2021. Quickscan Flora & Fauna Sint Remigiusstraat 2 Weerselo. Alcedo Natuurprojecten rapport 2021 – 005 In opdracht van: BJZ.nu

2. Werkwijze en inspanning

Het onderzoek c.q. de onderzoeken zijn uitgevoerd in de periode maart tot en met september 2021. Al naar gelang de te onderzoeken soorten varieerde de aard van het onderzoek. Alle onderzoeken werden echter uitgevoerd volgens de daarvoor vigerende onderzoeksmethoden. Die methoden worden hieronder per soort of soortgroep uiteengezet.

2.1. Huismus *Passer domesticus*

Huismussen werden onderzocht op basis van het Kennisdocument Huismus van BIJ12.

In dit document wordt het volgende voorgeschreven:

Aangenomen kan worden dat er geen broedende huismussen aanwezig zijn als er tijdens twee gerichte veldbezoeken in de periode 1 april tot en met 15 mei of tijdens vier gerichte veldbezoeken in de periode 10 maart tot en met 20 juni geen aanwezigheid kan worden aangetoond. De inventarisatie moet bij voorkeur onder de volgende omstandigheden plaatsvinden:

- goede omstandigheden (b.v. geen regen, harde wind en/of kou)
- op geluidsluwe momenten (bijvoorbeeld de zondagmorgen in stedelijk gebied)
- Op geschikte momenten op de dag (tussen 1 à 2 uur na zonsopkomst en 1 à 2 uur voor zonsondergang is de meeste activiteit waar te nemen, met een piek in de ochtend)
- met een tussenperiode van minimaal 10 dagen.

5

Tabel 1: Onderzoeksmomenten huismus

Datum	Begin - Eind	Temp. °C	Wind Bft	Bewolking Octa	Opm.
21-04-2021	06:30 - 08:30	5° - 7°	O 1	0/8	Heilig
07-05-2021	06:00 - 08:00	2° - 4°	W 1	2/8	Fris

De onderzoeksmomenten waren voor wat betreft de temperatuur sub-optimaal. Daarbij kan worden aangetekend dat de onderzoeksmomenten werden gepland op basis van goede weersverwachtingen en plaatsvonden rondom zonsopkomst. Op heldere dagen die daarna warm en zacht worden, daalt de temperatuur rond zonsopkomst vaak scherp. De ervaring leert dat vogels bij dit soort omstandigheden –koude zonsopkomst gevolgd door een warme dag- altijd wel zingen. Regen, harde wind gecombineerd met kou zijn daarentegen niet gunstig. Bij de onderzoeksmomenten van dit onderzoek kwamen dergelijke omstandigheden niet voor.

2.2. Gierzwaluw *Apus apus*

Gierzwaluwen werden onderzocht op basis van het kennisdocument gierzwaluw (BIJ12).

In dit document wordt het volgende voorgeschreven:

De afwezigheid van broedende gierzwaluwen kan voldoende aannemelijk gemaakt worden als er geen waarnemingen zijn verricht die duiden op de aanwezigheid van een nest na:

- minimaal 3 inventarisatiemomenten met een tussenliggende periode van minimaal 10 dagen
- waarvan minimaal 1 inventarisatie tussen 20 juni en 7 juli (jongen aanwezig)
- tussen 2 uur voor zonsondergang tot zonsondergang
- tijdens goede (droge) weersomstandigheden.

Tabel 2: Onderzoeksmomenten gierzwaluw

Datum	Begin - Eind	Temp. °C	Wind Bft	Bew Octa	Opm.
19-05-2021	20:30-23:30	11° - 10°	ZW 2	4/8	Geen
18-06-2021	20:00 - 22:00	18° - 17°	W 1	2/8	Geen
27-06-2021	20:30-00:00	22°-19°	NW 1	7/8	Geen

6

2.3. Vleermuizen *Chiroptera*

Tijdens de veldbezoeken werd op grond van geluid en zicht geïnventariseerd. Hierbij werd gebruikt gemaakt van een batdetector, batlogger en warmtebeeldcamera. In het kraam- en paarseizoen van 2021 werd het plangebied geïnventariseerd op vleermuizen. De onderzoeksmethode die werd toegepast is omschreven in het vleermuisprotocol 2021. De soorten die werden geïnventariseerd op basis van verwachting van aanwezigheid betreffen: gewone dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis en laatvlieger. Deze verwachting is gebaseerd op enerzijds data uit de NDFF en anderzijds goede bekendheid met het gebied en de daar voorkomende soorten van de onderzoekers. Tijdens alle bezoeken waren de weersomstandigheden geschikt voor het inventariseren van vleermuizen.

Tabel 3: Onderzoeksmomenten vleermuizen

Datum	Begin - Eind	Temp. °C	Wind Bft	Bew. Octa	Opm.
19-05-2021*	20:30-23:30	11°- 10°	ZW 2	4/8	geen
18-06-2021*	03:00-05:00	18°-17°	ZW 1	1/8	geen
27-06-2021*	20:30-00:00	22°-19°	NW 1	7/8	geen
19-08-2021**	22:00-00:00	16°-16°	ZW 1	7/8	vochtig
08-09-2021**	22:00-00:00	19°-18°	ZO 1	0/8	geen

*Onderzochte functies: Vliegroute, foerageergebied, kraamverblijfplaats, zomerverblijfplaats

** Onderzochte functies: Vliegroute, foerageergebied, paarverblijfplaats, middernachtelijk zwermgedrag winterverblijfplaats

2.4. Volledigheid inventarisatie

7

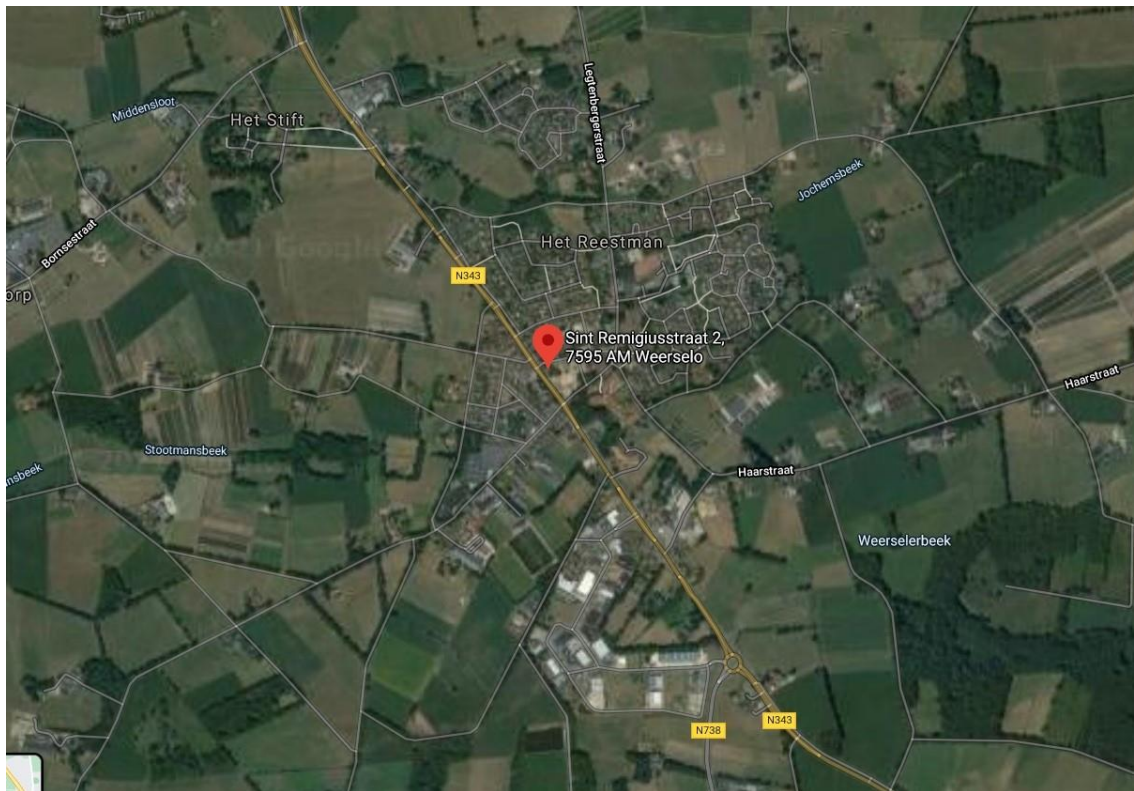
De inventarisatie is uitgevoerd volgens kennisdocumenten Huismus en Gierzwaluw en het vleermuisprotocol 2021. De bij dit onderzoek betrokken ecooloog is zeer ervaren op dit vakgebied en heeft bij de uitvoer van het veldwerk niets over het hoofd gezien of verzuimd te onderzoeken. Hiermee is dit aanvullende onderzoek meer dan volledig uitgevoerd en is de volledigheid van deze inventarisatie gegarandeerd.

3. Omschrijving plangebied

De onderzochte locatie is gelegen aan de Sint Remigiusstraat 2 te Weerselo. Op de hoek met de Bisschopstraat. Het betreft winkel annex woning daterend uit 1980 op een kavel van 278m².

Het pand is opgetrokken uit baksteen en heeft muren met een spouw en op enkele plaatsen open stootvoegen. Er is sprake van twee verdiepingen plus een zolderverdieping. Het puntdak is belegd met zwarte dakpannen. De gevel heeft deels een houten betimmering. De winkel is nog in gebruik en het woongedeelte wordt nog deels bewoond. Naast het pand is een aangebouwde garage met een parkeerplaatsje. Aan achterzijde van en deels naast het gebouw is een kleine en inmiddels enigszins verwilderde tuin aanwezig. Deze wordt afgescheiden door een heg c.q. bosschages. In de tuin zijn enkele bomen aanwezig. Er is geen vijver. De voorzijde van het pand is bestraat met stoeptegels.

Voor een impressie van de onderzochte locatie: zie bijlage op pagina 24.

Figuur 1: Ligging van de onderzochte locatie in Weerselo. Bron: Google Maps.

De voorgenomen ingreep bestaat uit:

- Het afbreken van de huidige bebouwing;
- Het bouwrijp maken van de locatie;
- Het verwijderen van de bosschages in de huidige tuin;
- Realisatie van nieuwbouw in de vorm van een appartementencomplex.

Ten behoeve van deze plannen zullen vooralsnog geen bomen worden gekapt, geen sloten, vijvers of andere watergangen worden gedempt.

Figuur 2: Exacte ligging van de onderzochte locatie. Bron: Google Maps.

Binnen het plangebied of in de directe omgeving zijn de volgende ecotopen aanwezig:

- Een gebouw met dakpannen, houten betimmering en spouwmuur;
- Enkele gebouwen met dakpannen, houten betimmering en spouwmuur;
- Dunne bomen (diameter borsthoogte < 25 cm);
- Dikke bomen, mogelijk met holtes (diameter borsthoogte > 25 cm);
- Lage, opgaande begroeiing bestaande uit stadsplantsoen.

4. Resultaten

Er zijn tijdens dit onderzoek diverse soorten waargenomen die al dan niet bescherming genieten via de Wnb. Hieronder worden ze per soort of per soortgroep besproken en wordt aangegeven welke consequenties dit heeft ten aanzien van de voorgenomen plannen.

4.1. Huismus *Passer domesticus*

Via dit onderzoek is vastgesteld dat er ter plaatse één paar huismussen broedt. Deze hadden een nest gebouwd nabij de dakgoot aan de noordzijde van het pand. Zie figuur 3 pagina 13.

4.2. Gierzwaluw *Apus apus*

De aanwezigheid van gierzwaluwen is niet vastgesteld. Gierzwaluwen bleken ook in de directe omgeving van de onderzochte locatie in het geheel niet voor te komen.

4.3. Vleermuizen *Chiroptera*

Op basis van resultaten die dit onderzoek heeft opgeleverd is vastgesteld dat de volgende vleermuissoorten in de (directe) omgeving van de onderzochte locatie voorkomen. Het betreft:

- Gewone dwergvleermuis *Pipistrellus pipistrellus*
- Ruige dwergvleermuis *Pipistrellus nathusii*
- Laatvlieger *Eptesicus serotinus*
- Rosse vleermuis *Nyctalus noctua*

Hieronder worden de genoemde soorten besproken.

Gewone dwergvleermuis *Pipistrellus pipistrellus*

Al tijdens het eerste onderzoek bleek dat er gewone dwergvleermuizen aanwezig waren op en rond de onderzochte locatie. Aanvankelijk bleken ze uit de nok van Sint Remigiusstraat 3 te komen. Het betrof een 10-tal uitvliegende dieren. Bij vervolgonderzoeken werden er op deze plek geen gewone dwergvleermuizen meer waargenomen. Tijdens volgende bezoeken werd er wel activiteiten van gewone dwergvleermuizen waargenomen op de onderzochte locatie. Het betrof steeds 1 dier dat een plekje had onder het daklood bij de schoorsteen aan de zuidzijde van het woonhuis. Tijdens de najaarsbezoeken was er veel baltsactiviteit van gewone dwergvleermuizen bij de nok van de oostgevel. Ook werden er territoriale vluchten waargenomen rond het huis en in de tuin. Zie figuur 3 pagina 13.

Ruige dwergvleermuis *Pipistrellus nathusii*

Deze soort werd eenmaal waargenomen. Het betrof een solitair dier dat langs vloog. Van binding met het onderzochte pand was geen sprake.

10

Laatvlieger *Eptesicus serotinus*

Laatvliegers werden tijdens vrijwel alle onderzoeks rondes waargenomen. Het betrof één of meerdere dieren die vanuit noordelijke richting komend over de onderzochte locatie vlogen. Van binding met het onderzochte pand was geen sprake.

Rosse vleermuis *Nyctalus noctua*

Deze soort werd eenmaal waargenomen. Het betrof een solitair dier dat langs vloog. Van binding met het onderzochte pand was geen sprake.

5. Conclusies en aanbevelingen

5.1. Conclusies

Algemeen

Op basis van de bevindingen van dit aanvullend onderzoek kan worden vastgesteld dat de volgende via de Wnb beschermde soorten op de onderzochte locatie of de directe omgeving daarvan zijn aangetroffen:

- Huismus *Passer domesticus*
- Gewone dwergvleermuis *Pipistrellus pipistrellus*
- Ruige dwergvleermuis *Pipistrellus nathusii*
- Laatvlieger *Eptesicus serotinus*
- Rosse vleermuis *Nyctalus noctua*

Op basis van de bevindingen van dit aanvullend onderzoek kan worden vastgesteld dat de volgende soorten niet op de onderzochte locatie of de directe omgeving daarvan zijn aangetroffen:

- Gierzwaluw *Apus apus*

Specifiek

Op basis van de bevindingen van dit aanvullend onderzoek kan worden vastgesteld dat de volgende via de Wnb beschermde soorten op de onderzochte locatie c.q. in de bebouwing een vaste verblijfplaats of jaarrond beschermde nestplaats hebben:

Huismus *Passer domesticus*

Van deze soort is aangetoond dat die ter plekke een vaste broedplaats c.q. een jaarrond beschermde nestplaats in het woonhuis heeft. Het nest bevindt zich nabij de dakgoot aan de noordzijde van het pand. Zie figuur 3 pagina 13.

Gewone dwergvleermuis *Pipistrellus pipistrellus*

Van deze soort is aangetoond dat deze een zomerverblijfplaats en baltsverblijfplaats heeft in het woonhuis. Zie figuur 3 pagina 13. Daarnaast fungeert de tuin als foerageerplaats.

5.2. Aanbevelingen

Op basis van de uitkomsten van dit onderzoek wordt het volgende aanbevolen:

- Om de plannen te kunnen realiseren is het aanvragen van een ontheffing in het kader van de Wnb is noodzakelijk, omdat via dit aanvullend onderzoek is aangetoond dat er ter plaatse sprake is van 1 bewoond huismussennest (jaarrond beschermd), een zomerverblijfplaats van een gewone dwergvleermuis en een baltsverblijfplaats van gewone dwergvleermuis;
- Deze ontheffingsaanvraag kan worden gedaan via:
<https://www.overijssel.nl/loket/vergunning-ontheffing-melden/milieu-natuur/wet-3/>;
- Deze aanvraag dient te worden vergezeld van een activiteitenplan waarin wordt aangegeven hoe en op welke wijze er mitigerende maatregelen zullen worden getroffen.

Figuur 3: Locaties aangetroffen soorten.

6. Geraadpleegde bronnen

Disclaimer: Bronvermeldingen staan in dit document doorgaans vermeld in de tekst of bij de figuren. Veel van de informatie aangaande (mogelijke) aan- of afwezigheid van planten- en diersoorten wordt tijdens het veldwerk van de quickscan vergaard. Ten behoeve van het verkrijgen van overige relevante informatie over de verspreiding van planten- en diersoorten in Nederland en/of een te onderzoeken locatie, alsmede relevante en actuele informatie aangaande de Wnb, kennisdocumenten, te hanteren protocollen en soortgelijke documentatie, raadpleegt Alcedo Natuurprojecten regelmatig de volgende informatiebronnen:

Literatuur:

- De meest recente verspreidingsatlassen van alle beschikbare soortgroepen in Nederland. Met name de serie verspreidingsatlassen Nederlandse Fauna;
- Ecologische atlassen. Alle beschikbare soortgroepen;
- De meest recente provinciale verspreidingsatlassen van vogels, paddenstoelen, libellen, dagvlinders, vissen en overige soortgroepen;
- Veldgidsen van KNNV Uitgeverij. Alle soortgroepen;
- Topografische atlassen;
- Relevante artikelen uit De Levende Natuur;
- Relevante artikelen uit vakbladen van SOVON, RAVON, FLORON en overige PGO's;

14

Websites en online tools:

- Arcgis
- Bagviewer/Kadaster
- Synbiosis.alterra
- Waarneming.nl
- Verspreidingsatlas.nl
- Quickscanhulp.nl
- Provinciale geoportalen
- Google Maps
- Google Earth

Bijlage 1: Foto-impressie plangebied

15

Bijlage 2: Wettelijk kader

Algemeen

De bescherming van planten- en diersoorten is in Nederland geregeld in de Wet natuurbescherming (verder te noemen Wnb). Deze wet is op 1 januari 2017 in werking getreden en beschermt ruim 900 soorten in Nederland in het wild voorkomende planten- en diersoorten. Deze wet vervangt de Flora- en faunawet, de Natuurbeschermingswet en de Boswet.

Doelstelling van de Wnb

- het beschermen en ontwikkelen van de natuur;
- het behouden en herstellen van biologische diversiteit;
- het doelmatig beheren, gebruiken en ontwikkelen van de natuur en het verzekeren van een samenhangend beleid gericht op het behoud en beheer van waardevolle landschappen.

De Wet natuurbescherming benoemt niet welke concrete activiteiten wel of niet zijn toegestaan. Het uitgangspunt van de wet is dat geen schade mag worden gedaan aan beschermde dieren of planten. Dit betekent in de praktijk dat het gaat om het effect van uw activiteiten op beschermde soorten. Heel vaak gaan activiteiten en werkzaamheden en de bescherming van soorten prima samen. Als u uw werk zo kunt inrichten dat u geen schade toebrengt aan beschermde soorten, dan hoeft u vooraf niets te regelen. Soms is het echter onvermijdelijk dat schade ontstaat aan beschermde dieren of planten. In die situaties is het nodig dat u vooraf bekijkt of hiervoor een vrijstelling geldt, of dat een ontheffing moet worden aangevraagd ('nee-tenzij'-beginsel).

16

Welke soorten worden beschermd?

De Wnb kent drie categorieën van beschermde soorten:

- Alle van nature in Nederland in het wild levende vogels volgens het beschermingsregime van de Vogelrichtlijn;
- Soorten beschermd op grond van de Habitatrichtlijn, het Verdrag van Bern en het Verdrag van Bonn;
- Andere soorten waaronder soorten vallen die vanuit nationaal oogpunt bescherming behoeven.

Zorgplicht

In de Wnb is ook een zorgplicht vastgelegd. Deze plicht geldt te allen tijde en houdt in dat nadelige gevolgen voor flora en fauna zoveel mogelijk moeten worden voorkomen. Deze plicht geldt voor iedereen en voor alle planten en dieren, beschermd of niet. De Memorie van Toelichting zegt het zo: “De zorgplicht houdt in dat eenieder voldoende zorg in acht moet nemen voor de in het wild levende dieren en planten, en ook voor hun directe leefomgeving. Overtreding van de zorgplicht is niet strafbaar gesteld; de zorgplicht kan wel door toepassing van bestuursdwang worden gehandhaafd”.

Beschermingsregimes

De Wet natuurbescherming kent een apart beschermingsregime voor soorten van de Vogelrichtlijn en een apart beschermingsregime voor soorten van de Habitatrichtlijn, het Verdrag van Bern en het Verdrag van Bonn en een apart beschermingsregime voor andere soorten, die vanuit nationaal oogpunt beschermd worden. Elk van deze beschermingsregimes kent zijn eigen verbodsbepalingen en vereisten voor vrijstelling of ontheffing van de verboden. Alle vogels, in totaal ruim 700 soorten, zijn (beschermd). Daarnaast worden ongeveer 230 overige Europese en nationale soorten (flora, fauna en avifauna) beschermd. Om af te mogen wijken van de verbodsbepalingen via een ontheffing of vrijstelling moet aan drie criteria zijn voldaan:

- Er mag alleen van de verbodsbepaling afgeweken worden als er geen andere bevestigende oplossing voor de handeling mogelijk is.
- Er moet tegenover een afwijking van het verbod een in de wet genoemd belang staan. De wet geeft voor de verschillende beschermingsregimes aan wat die belangen zijn zoals volksgezondheid of openbare veiligheid.
- De ingreep mag geen afbreuk doen aan de staat van instandhouding van de soort.

Als aan deze drie vereisten voldaan is, kan een ontheffing worden verleend. Voor een aantal handelingen zijn bovendien vrijstellingen mogelijk, bijvoorbeeld in de vorm van een provinciale verordening of een gedragscode.

17

De verbodsbepalingen

Beschermingsregimes		
Vogelrichtlijn § 3.1 Wnb	Habitatrichtlijn § 3.2 Wnb	Andere soorten § 3.3 Wnb
Artikel 3.1 lid 1 <i>Het is verboden in het wild levende vogels opzettelijk te doden of te vangen.</i>	Artikel 3.5 lid 1 <i>Het is verboden soorten in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te doden of te vangen.</i>	Artikel 3.10 lid 1a <i>Het is verboden soorten opzettelijk te doden of te vangen.</i>
Artikel 3.1 lid 2 <i>Het is verboden opzettelijk nesten, rustplaatsen en eieren van vogels te vernielen of te beschadigen, of nesten van vogels weg te nemen.</i>	Artikel 3.5 lid 2 <i>Het is verboden om dieren opzettelijk te verstoren.</i>	Artikel 3.10 lid 1b <i>Het is verboden de vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren opzettelijk te beschadigen of te vernielen.</i>
Artikel 3.1 lid 3 <i>Het is verboden eieren te rapen en deze onder zich te hebben.</i>	Artikel 3.5 lid 3 <i>Het is verboden om eieren van dieren in de natuur opzettelijk te vernielen of te rapen.</i>	Artikel 3.10 lid 1c <i>Het is verboden planten in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te ontwortelen of te vernielen.</i>
Artikel 3.1 lid 4 en lid 5 <i>Het is verboden vogels opzettelijk te verstoren, tenzij de verstoring niet van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding van de desbetreffende vogelsoort.</i>	Artikel 3.5 lid 4 <i>Het is verboden de voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren te beschadigen of te vernielen.</i>	
	Artikel 3.5 lid 5 <i>Het is verboden planten in hun natuurlijke verspreidingsgebied</i>	

	<i>opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te ontwortelen of te vernielen.</i>	
--	--	--